ДІЯЛЬНІСТЬ І ТАКТИКА КОМІНТЕРНУ.

(З докладу т. Зіновєва на V. Конґресі Комінтерну.)

(Продовження.)

Тому ми й далі підемо тою-ж дорогою, чого-б там не говорили, як-би не галасували про нашу безпринципність. Це є тактика марксізму, а значить і ленінізму в тих умовах, в котрих ми зараз живемо.

Я наведу тут цитат з відомої блискучої статті Володимира Іліча Леніна "Про значіння золота тепер і після цілковитої перемоги соціялізму". На мій погляд це одна з найбільш важливих і найбільш революційних статтів тов. Леніна. Ось що ми там читаємо:

"Для дійсного революціонера найбільшою небезпекою, можливо навіть єдиною небезпекою, є перебільшення революційности, забування меж та умов відповідного і успішного примінення революційних прийомів. Справжні революціонери на цьому найбільш ламали собі шию, коли почали писати "революцію" з великої букви, надаючи революції чогось святого, втрачали голову, губили здібність найспокійніше, найбільш тверезо розбіратися, зважувати, перевіряти, в який момент, при яких умовах, і в якій царині чинности треба вміти працювати по революційному, і в який момент, при яких обставинах і в якій царині чинности треба вміти перейти до чинности реформістської. Дійсні революціонери згинуть (у розумінні не зовнішньої поражки, а внутрішнього провалу їхніх справ) лише в такому випадку, але згинуть напевно, якщо втратять тверезість і подумають, будьто "велика, побідна, світова" революція обовязково всі і всякі завдання, при всяких обставинах, у всіх областях діяльности може і повинна рішати по революційному".

На ці слова я хотівби вказати т. Бордиґо, котрого на жаль тут "ще немає". У всякому разі є т. Россі, що є його однодумцем, я хотів би прохати ці слова читати по двічи в день, хоч би за час його перебування в Москві. Це принесе йому чимало користи.

Ви бачите, товариші, Володимир Іліч пише навіть про припущення реформістської чинности. Мабуть він нарочно вжив цих слів для того, щоб як більше підкреслити свою думку (оплески). У дійсности мова йде не про реформістську систему чинности, не про якусь теорію реформізму, що протиставиться марксізмові. Слово "реформіст" тут вжито якраз для того, щоб підкреслити основну думку проти "ультралівих".

Накінець 4-й конґрес. Память про нього ще не загладилась і нам не прийдеться багато говорити про його працю. Було ухвалено гасло "робітничо-селянського уряду". Було ухвалено тактику одного фронту й в той же час тези лівих Італійців, на яких нам прийдеться ще зупинятися, були роскритиковані й відкинені.

Таким чином ми бачимо, товариші, що Комінтерн з перших же своїх днів боровся і не міг не боротися, залишаючись на ленінському грунті, з центризмом і опортунізмом і в той же час і з ультра-лівими ухилами. Є товариші, і не погані революціонери, які часто докоряють нам в слідуючому: "Виконавчий комітет то з "правими" то з "лівими" — це безпринципність. Треба визначити свою лінію раз на завжди для всіх часів, а не боротися сьогодня проти "правих", а завтра проти "лівих".

Слід визначити, що з так званими ультра-лівими ухилами краще можна боротися через боротьбу з дійсно правими опортуністичними помилками та промахами (оплески).

Я переходжу до питання про тактику одного фронту, який найбільше дискутується в наших рядах. Тактика одного фронту остає й на дальше. Це питання повинно ставитися зовсім виразно для поодиноких країн в залежности від умовин.

Тактика одного фронту, по суті, на початку (в 1921 — 1922 рр.) була висловом того, що ми почали розуміти, по перше, що ми не маємо ще більшости в робітничій клясі, по друге, що соціял-демократія ще дуже сильна, по третє, що ми стоїмо на оборончих позиціях, а ворог наступає, по четверте, що рішаючі бої не стоять ще безпосередньо на темі дня. Звідси ми прийшли до кличу: в маси. І далі — до тактики одного фронту. Я вже вказував, товариші, що Комуністичний Інтернаціонал переживав час, коли він, по суті, був тільки товариством пропаґандистів, сам того не помічаючи. Після перших боїв вияснилося дійсне відношення сил, і свідомість, що ми є в меншости, що соціял-демократія ще сильна і що ми стоїмо покищо на оборончій позиції, — якраз і поклало підвалини тактики одного фронту.

Товариші! Над тим кличем історія пошуткувала, зрештою з кличами це часто буває. Ми розуміли тактику одного фронту, як революційну тактику в епоху затриманого темпу наростання революції. Але у наших рядах найшлися товариші, які зробили з того клича тактику еволюції, тактику опортунізму проти революційної тактики.

Ми розуміли тактику одного фронту, як тактику підготовки до революції, а декотрі товариші з між нас витлумачували її, як заміну революційної тактики мирними революційними методами. Ми розуміли цю тактику, як стратеґічний маневр, а инші товариші почали тлумачити тактику одного фронту, як політику союза з соціял-демократією, як коаліцію "всіх робітничих партій".

Найбільше нещастя нашої партії є в тім, що коли їм предкладається якубудь революційну стратеґію проти ворога, проти найхитрішого їх ворога — проти соціял-демократії, вони зараз же пробують "поглубити" цю стратеґію, пояснити її "після марксізму" і вивести з тої стратеґії цілу теорію, яка оказується некомуністичною.

Большевицька партія протягом революції пробила багато стратеґічних маневр. Геній Леніна є якраз в більшій мірі в тім мистецтві революційної стратеґії. Для нашої партії великим щастям було те, що при кожнім революційнім маневрі ми знали, чого ми хотіли. Тому ми й могли маневрувати. "Ми знаємо, що знаємо" — якийбув настрій. Ми знали, що ми стреміли до побіди, до того, щоб політично знищити меншевиків і есерів. Така було політична ціль наших маневрів.

Нещастя багатьох наших молодих, і не лише молодих секцій в тім, що вони — по перше, часами вважають стратеґічний маневр немислимим, і по друге, в тім, що коли вони його переводять в життя, вони негайно-ж надають йому таку серіозність, що перетворюють його в цілий метод, в цілу "глибоку систему".

Виявилося, що деякі наші, деякі товариші не уміли і не хотіли зрозуміти, що *тактика одного фронту є для Комінтерну тільки методом аґітації і мобілізації мас.*

(Далі буде.)

НА КОНФЕРЕНЦІЇ МІЖНАРОДНЬОГО ТОВАРИСТВА ДОПОМОГИ РЕВОЛЮЦІОНЕРАМ.

Тов. Мануїльський, в виступі на конференції МТДР в Москві зазначивши, що в центральних державах Европи почалось господарче піднесення, сказав, що його досягнуто в спосіб шаленого визиску пролетаріяту.

В найгіршому стані перебуває німецький пролетаріят, що з нього світовий капітал робить кольоніяльного раба. Европейська буржуазія намагається зменшити заробітну платню й збільшити робочий день у світовому розмірі.

Поруч з погіршенням стану робітників відбувається зубожіння селянства. Маси революціонізуються. Збіднілі американські фармері організуються в спілки. На Балканах організуються селянські революційні партії.

Тов. Мануїльський наводить цифрові дані, які зазначають, що з 1,750 міліонів душ усього населення землі кольоніяльні раби складають 1250 міліонів. Потрібно утворити світовий єдиний революційний фронт пролетаріяту, селянства й пригнічених національностей. Це — чергове завдання Комінтерну. Єдиний фронт пролетаріяту з колишніми пригніченими національностями в царській Росії зорґанізований під керовництвом Леніна, переміг російську контр-революцію. Світовий єдиний фронт завдасть смертельного удару колоніяльному пануванню.

Тов. Мануїльський зазначив, що на випадок, коли не вдадуться спроби західньої буржуазії притягнути на свій бік соціялістів, у Европі настане пора острих горожанських воєн. Буржуазний терор збільшується. В Індії 25 тисяч революціонерів кинуто до вязниць. Сотні ірляндських революціонерів перевезено до Лондону, де їх буде віддано до суду. По польських вязницях панує жахливий, середновічний режім. По болгарських вязницях гниє 6 тисяч повстанців. У Німеччині 7 тисяч моряків і робітників кинуто до вязниць по фортецях.

Закликаючи допомагати багатьом тисячам полонених революціонерів, тов. Мануїльський висловив певність, що МТДР., яке нараховує в Радянськім Союзі 2½ міліона членів, через рік обхопить усі кутки С.Р.С.Р. і весь міжнародній пролетаріят. Останній мусить не тільки звільнити товаришів з вязниці, але й зруйнувати буржуазну бастилію — капіталістичну Европу.

ПЕРЕСЛІДУВАННЯ КОМУНІСТІВ В ЄГИПТІ.

Як повідомляє "Таймс", єгипетський уряд з Загулом пашою на чолі почав завзятий похід проти комуністів. За останній час притягнено до відповідальности 11 осіб: їх обвинувачують в замаху "на внутрішню безпечність держави". Крім того, єгипетський уряд почав переговори з чужоземними дипльоматичними місіями з метою висилки кількох чужинців, обвинувачених в тому ж самому. Всіх обвинувачено в комуністичній пропаґанді і в "зносинах з Москвою".

Переслідування комуністів, як повідомляє та ж ґазета, є наслідком подій, котрі відбулися у місяці березні в м. Александрії: тоді робітники контор проголосили страйк, захопили крам, забарикадувалися в складах і відмовилися вийти з них доти, доки не буде задоволено їх вимог.

Єгипетський уряд зараз мститься за свою поразку на тих, котрі, як завжди, стоять на чолі боротьби пролетаріяту — на комуністах.

УСМІШКА ЕРРІО І ЗУБИ ЮЗА.

Коли до влади у Франції прийшов лівий бльок, усі були певними, що першим кроком його буде визнання С.Р.С.Р. Недарма-ж це визнання було одним з важливіщих передвиборчих гасел лівого бльоку! Недарма-ж на чолі нового уряду стоїть Ерріо, наш давній "приятель", що так часто нагадує про свою подорож до Радсоюзу та все висловлює свої симпатії до нас!

Але останні звістки переконують нас, що справа де-далі затягується і неначе заплутується тим же самим Ерріо. В той час, коли Англія, Італія та инші держави вирішили наше визнання самостійно, Франція радиться з цього приводу з урядами Антанти й особливо Америки.

Немало клопотався колись старий французький уряд в Ґенуї та Гадзі, щоб створити проти нас єдиний фронт капіталістичних держав. З того часу багато змін відбулося на міжнародній арені, багато що змінилось в самій Франції, але методи боротьби французької буржуазії з нами залишились неначе цілком попередніми. Як колись лютий ворог Пуанкаре, так і теперішній "приятель" Ерріо гадає створити єдиний фронт капіталістів проти нас. Під час своєї подорожі він намагається досягти спільної політики Антанти не тільки в репараційній справі, але також і в справі "руській".

Для того, щоб з'ясувати собі зовнішню політику нового французького уряду взагалі і його відношення до нашого визнання зокрема, треба більш за все звернути увагу на сучасний фінансовий стан Франції і особливо на її залежність від американського капіталу. Тоді стане ясним, через що Ерріо, з приводу нашого визнання звернувся насамперед за порадою, а може і за наказом до американського уряду.

Тут ми маємо не тільки бажання капіталістичних хижаків спільними силами примусити нас до більш значних уступок, не тільки намагання французьких банкирів та рантє одержати від нас більше старих боргів, але щось ще цікавіще.

Річ в тім, що не дивлячись на свою військову міць, Франція поступово зробилась в фінансовому відношенню країною цілком підлеглою Америці.

Вона довго постачала своїм васалам на сході величезні грошові засоби, і через те непомітно сама зробилась справжнім васалом американського капіталу. Зовнішня політика Франції тому не може бути самостійною, а цілком залежить від справжніх власників повоєнної Европи, себто від американських банкирів.

Величезна заборженість Америці призвела до того, що майже кожний більш значний крок французького уряду потребує неначе санкції Юза.

Французька буржуазія гадає росплачуватися з американськими банкирами не тільки німецькими репараційними внесками, але також і тими гарантіями, які вона має надію одержати від нас за старі борги. Отже треба тому збалакатися з оцими банкирами, на яких умовах вони згодяться вважати наші концесії (як що такі будуть нами пропоновані за борги), за платежні еквіваленти для сплати французьких боргів Америці.

Таким чином ми бачимо, що не зла воля, не якась неприхильність до Радсоюзу керує в даному разі французьким премієром; бідного Ерріо кидає в обійми Юза об'єктивний стан Франції, її фінансова залежність від Америки. Сталося так, що в наслідок війни переможня Франція підпала під ярмо американського капіталу і тепер тягне під те ярмо майже усю Европу. Плян експертів має перетворити Німеччину в кольонію Морґанів та Рокифелерів, а тепер Ерріо заходиться зробити те саме і з нами. Але даремно!

З нами справа буде трохи важчою!

Радянська дипльоматія, ми певні, хутко викриє махінацію французького премієра і за лисячою усмішкою "приятельського" Ерріо хутко викриє вовчі зуби хижацького Юза.

За спиною Ерріо стоїть прикащик американських банкирів — Юз, і він то диктує йому умови майбутньої згоди з нами. Це потребує від нас найбільшої обережности та політичної рішучости.

П. Покраса.

("Більшовик".)

Товариші! Не забувайте про поміч "Українським Робітничим Вістям"!

Кожний клясово свідомий робітник повинен передплачувати і читати робітничу ґазету

The WORKER

Офіціяльний орґан Комуністичної Партії Канади.

Передплата на рік виносить $2.00, на піврік $1.00.

Зашліть передплату таки ще нині!

Адреса:

THE WORKER,
Room 301, Tyrrell Bldg,
95 King St., East.
Toronto, Ont.

ТІЛЬКИ ЩО ВИЙШЛИ З ДРУКУ ДВІ НАУКОВІ КНИЖКИ:

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ КАРЛА МАРКСА

Книжка має 328 сторін друку і розділена на три головні частини:

1. Товар, гроші, капітал. — 2. Надвартість. — 3. Заробітна платня і дохід з капіталу.

Ці частини знова поділені на кільканайцять розділів.

Завданням цеї книжки є — познайомити зі змістом "Капіталу" тих, які не мають часу або засобів, щоб його студіювати, а також вона улекшить студії тих, котрі студіюють "Капітал".

Економіка править світом і тому кождий робітник повинен знайомитись і студіювати економічні науки.

Ціна книжки $1.00.

ЯК ПОВСТАЛА РЕЛІҐІЯ І ВІРА В БОГІВ

Написав Гайнріх Кунов.

Книжка має 180 сторінок друку.

ЗМІСТ:

1. Новійші досліди релігії. — 2. Як повстали ідеї про духів і богів. — 3. Початки почитання духів. — 4. Від почитання духів до почитання тотемів і прадідів. — 5. Сотворення світа. — 6. Небо і пекло. 7. Почитання прадідів і жертва прадідам. — 8. Від почитування прадідів до культу природи. — 9. Останки культу духів і прадідів у старо-індійській релігії. — 10. Як Індра з племінного прадідівського бога став богом природи?

Самі наголовки розділів вказують на те, яку наукову вартість має ця книжка. Не воюйте з релігією фразами, а доказуйте її дійсне значіння на підставі строго-наукових досвідів і фактів. В цьому вам якраз поможе ця книжка.

Ціна книжки 50 центів.

Замовлення шліть на адресу:

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard & McGregor Sts., — Winnipeg, Man., Canada.

М. ІРЧАН. 32)

КАРПАТСЬКА НІЧ.

(Оповідання із збірки "Кровавий бог".)

(Продовження.)

Дивилися один на одного. Дві людині, які шість літ палали ненавистю до себе і оминали себе. Два великани, оба з потоптаною силою, із зруйнованим здоровлям стояли проти себе і добували останки сил, щоби помірятися. Оба знали, що не та вже сила в них, що була колись, але вірили ще в себе. І оба скреготали зубами, бо знали, що тільки ця хвиля дасть їм насолоду пімсти. Була це ненависть вдач, ненависть двох ріжних характерів в міцних тілах.

Перший почав Антонас. Він ще шепнув своє "рипузя", нахилився, як-би хотів пожерти Матвія і легко, зневажливо вдарив його рукою по обличчю. З одного і другого боку. Матвій тільки почервонів і стояв на місці, хоч тіло ціле дрожало. Цеж перший удар, який він дістав за останніх 20 літ.

Антонаса ще більше розлютив спокій Матвія і він з усеї сили замахнувся здоровезною рукою, щоби вдарити його в голову. Але доки рука долетіла до голови, Матвій відскочив в бік і зараз-же кинувся вперед та з страшною бистротою вдарив Антонаса в груди, аж гомін пішов. І Антонас відлетів, як збите яблуко з дерева, та впав на ліжко. В другій кімнаті скрикнули дівчата.

Тяжко засопів і з скаженою лютістю кинувся до Матвія. Схватилися за руки, як кліщами. Термосили себе, тягали, але сили не подавалися. Раз Антонас перехиляв Матвія, другий раз Матвій Антонаса. Побачив Литовець, що так не подужає. Раптово зломив Матвієві руки в долину і зубами схватив пряд його волосся на голові. Пекучий біль заторгав ціле тіло Шавали і він пустив руки Антонаса, закусив з болю губи, зігнувся в пів обруча і з усеї сили копнув ногою свого ворога в черево. З прядом Матвієвого волосся в зубах відскочив Антонас в бік, а слідом за ним Матвій. Вже не тямив себе. Якимсь парубоцьким рухом схватив Антонаса за шию, сів на нього і пригнув до землі. Пригнув і бив твердими кулаками по голові, по грудях, по руках. Зловив за ніс і ломив його. Зловив за вухо і рвав його. Оба стогнали, сопіли, ревіли.

Антонас всею силою рванувся вперед, скинув з себе Матвія на землю і впився руками в його горло. Захрипів Матвій, затемніло в очах його. Чув, що душиться. Пробував відірвати Литовцеві руки, але вони були залізні. І він останками сили піднявся півтілом вперед та вгатив кулаком межи очі Антонаса. І відітхнув, поповз в другий бік, подальше свого ворога.

Оба сиділи напроти себе. Матвій під одним рядом ліжок, Антонас під другим. І оба однаково тяжко віддихали. Антонас розмазував по обличчю кров, що дзюрчала з його носа і стікала по бороді за общивку, а Матвій бачно слідкував за ним і розгладжував надушену шию. Оба ще кипіли ненавистю, або були ще півсвідомими, але видавалося, що оба бажали покінчення цеї бійки тепер. З переляком відчував Матвій, що не поборе свого ворога, бо вяне сила і хотілося йому вже встати та утічи до другої кімнати, але здержався, соромно стало. І він тяжко підвівся з долівки та сів на найблище ліжко.

Литовець слідкував за ним, але не вставав. Мабуть й він з жалем признавав в душі, що нема вже давньої сили і ломив собі голову, як побороти ворога. Шукав очима чогось і не находив. Його обличчя замазане кровю пригадувало раненого звіра, що загнаний в безвихідний куток готується до останнього нападу.

Та нараз з Матвієм зробилося щось таке, що й дівчата і Литовці в другій кімнаті задеревіли. Він голосно заплакав, заридав і скажено кинувся до Антонаса. Схватив його за плечі, підніс з землі і все ще ридаючи, дико кинув ним з усеї сили в двері. Антонас вдарився в стіл, потім відлетів в бік і голосно стукнув головою в стіну. А Матвій в безтямі і риданню кричав:

— Чого ти хочеш вороже? Чого хочеш?

І якось божевільно перекидав всі ліжка, лютував, бив кулаками в стіну.

Антонас випростувався, глянув на оскаженілого Матвія і ніби злякався. Але очі його задержалися на електричній лямпі, що звисала зі стелі і він кинувся до неї. Одним рухом вирвав її враз з дротом аж з стелі посипався тинк, мигом обвинув кінець дроту на руку і розмахав...

Завила в повітрю розмахана лямпа. А Матвій кинувся в бік і лямпа вдарилася в стіну, розприскалася на дрібнесеньке шкло і вистрілила, як бомба.

Але в тій-же хвилі переразливо свиснув дріт і в Матвієвих очах сто свічок засвітилось. Думав, що голова його росчереплена на двоє і схватився руками за обличчя. Антонас з усею силою прискочив і впився руками в Матвієву шию. Аба повалилися на долівку.

Почалася боротьба на життя і смерть. Кров заливала Матвієві очі і він на сліпо шукав Антонаса, душив, бив ногами й руками, кусав до крови. І Антонас його. Ось Матвій найшов голову свого противника, заревів, потермосив її і почав з усеї сили бити нею в долівку. Але за хвилю Антонас бив так само головою Матвія.

Вже не скакали до себе, не моцувалися. Свистав переразливо дріт в руках Антонаса, бив, як довбнею в груди й голову Матвій свого ворога. І оба не тямили вже нічого. Знеможені, окровавлені і задихані тільки стогнали і копали себе ногами. А згодом й це перестали. Оба лежали близько себе і вже не могли й рукою вдарити один одного. Знали, що це кінець їх боротьбі. Сили не ставало й завзяття пропадало...

Два скажені вороги лежали в калюжі крови і видавалося, засипляли по тяжких трудах.

— — — — — — — — — — — —

Як вечером повернулася стара Зумар і побачила двох півживих великанів, то тільки сплеснула руками і заголосила. Але наказала всім мовчати, аби не довідалася про це поліція.

Помили кров на головах побитих, поперевязували їх і зложили на двох ліжках рядом.

І всі ходили на пальцях, мовчазні, перелякані та надслухували, як тяжко віддихав то Матвій, то Антонас.

До пізної ночі надслухували.

— — — — — — — — — — — —

Як Матвій на другий ранок з трудом відкрив запухлі очі, то побачив над собою дрібнеусміхнене личко ясноволосої Полі. І він хотів теж усміхнутися, але не міг. Ціле обличчя стало деревляним. І він тільки дивився, тільки дивився в тихі-дитячі очі і вони були ліком на всі болі Матвія.

(Дальше буде.)

ЗБИРАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ

на одинокий ілюстрований науково літературний журнал в Канаді і Злучених Державах

"РОБІТНИЦЮ"

що виходить кожного 1 і 15 в місяці.

Участь беруть між иншими такі літературні й наукові сили: М. Ірчан, М. Тарновський, В. Коссак, М. Луцкевич, Оксана Кадлубицька, др. Надія Суровцова, др. М. Сисак, др. Рост. Заклинський, др. проф. М. Качанюк, Іван Ткачук, Василь Яблуненко, М. Шатульський і ин. кореспонденти в усіх країнах Европи.

"Робітниця" друкує дуже приступний науковий матеріял з ілюстраціями, цікаві новини з цілого світа, лікарські поради і має діточу сторінку та веселий кутик.

Постійно веде на своїх сторінках курс української граматики.

За добрі відгадки загадок, дає журнал нагороди.

Річна передплата тільки $1.50, піврічна 80 ц.

"Робітниця", своїм змістом цікава і корисна також для мущин, а не тільки для женщин.

Передплату посилайте на таку адресу:

THE WORKINGWOMAN
Cor Pritchard & McGregor
Winnipeg, Man.